

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégénfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

A választás felé.

Debrecen, október 15.

(F.) Több mint egy hete már, hogy lengenek a zászlók: az igazi függetlenségi zászló dr. Tüdős János nevével és egy másik, a párt-ütés zászlója.

Több mint egy hete már, hogy a függetlenségi párt intéző bizottsága és nagyválasztmánya fellépette a maga hivatalos jelöltjét, aki szívével, lelkével a függetlenségi zászló hive s vele szemben odaállott az önjelölt s ezen önjelöltet támogató kisebb frakció, amely nem átalotta megbontani a párt szoros egyetértését, szilárd összetartozását.

Hiába minden erőlködés! A megbontás után is erős függetlenségi és 48-as párt győzni fog s a frakció megkapja a maga méltó jutalmát: a csufás bukást.

Vajjon mit árt az erős kőfalnak az, ha vandál kezek kitornek belőle egy kis darabot, mit árt egy tömör, mindenkivel szembeszálló falnak az, ha egy kis része árulást követ el?

Mert a debreceni függetlenségi-

és 48-as párt, dacára annak a kis töredék kiválásának, mely az ellen nevét írta fel zászlójára, még most is erős s ezen erejével fogja diadalra vinni azt az igazi függetlenségi- és 48-as zászlót, amelyet dr. Tüdős János lobogtat kezében.

A függetlenségi- és 48-as párt-nak ugyanis oly erős és törhetlen hívei vannak a kerületben, akik be tudják látni azt, hogy pártütéssel, ellenségeskedéssel győzelem még sohasem volt kivívható, olyan tagjai vannak ennek a párt-nak, akik be tudják látni azt, hogy az egyetértés az a legerősebb fegyver, mely kivívja a diadalmat.

Nem lehet tehát a párt higgadt, komoly, igazi függetlenségi érzelmi tagjait rábírní arra, hogy eltérjen elveitől, hogy oda sorakozzon a pártütés zászlójához, amely csak veszedelmet hozhat a pártra.

Nem lehet kapacitálni ezen kerület választóit arra, hogy egy olyan zászló alá sorakozzon, amelyet a függetlenségi párt magáénak nem vall. dacára annak, hogy a párt-ütő zászló lobogtatója önmaga is igyekszik zászlójának híveket szerezni.

Hiábavaló erőlködés az, hiábavaló az egész munka: a párt tagjai megmaradnak érzelmiükben függetleneknek.

S ha eldől pár nap múlva az ellenre nézve dicstelen harc, akkor elpusztult és rombadőlt reményén jajgatva be fogja látni a párt-ütő töredék, hogy *jaj annak, aki pártja ellen meri telemelni kezét.*

Politikai hireink.**Wlassics Gyula tervei.****A függetlenségi párt ellenőre.**

Budapest, október 15.

A politikai világ ma a kibékítő kabinetről szóló hírek hatása alatt áll. Wlassics Gyula miniszteriumának alakítása még mindig nincsen teljesen kizárva, legalább is abban az értelemben, hogy ő azt várja, hogy nagyon nógassák ennek az áldozatnak meghozatalára.

A tervnek megvalósítása elé a függetlenségi párt ellenzése emel hatalmas akadályt, mivel nem akarnak a hatvanhetes Wlassicsal szövetkezni.

A függetlenségi párt-nak ez az állásfoglalása pedig természet-szerűen maga után vonja az egész kombináció meghiusulását.

VÁSÁROLJUNK FEKETE KALAP-ÁRUHÁZÁBAN.

Dani vizitel.

(Rajz az egyetemi diák életből.)

Írta: dr. Szentiványi Dezső.

— Néni, néni, az Istenért gyorsan... rohan Dani ajtóstudal az előszobába és miután a sietségtől úgy hánykódik a melle, mint valami halas tarisznya, — be sem fejezi a mondatot.

— Mi baj, zurfi — kérdi a szászok nemzetségfájáról szakadt szobaasszony méltó ijedelemmel, miközben jobb füléhez kezével tölesért formál, hogy a választ annál jobban felfoghassa.

— Baj! ? az nincs, de amint látom, a szokáshoz híven viz sínes, felel Dani, amint magát egy kissé kipihegte.

— Hozok, hozok zurfi azonnal, szól kitogyogva a vén asszony.

Mikor aztán a lavort teleöntötte vízzel, nem tudván hova lenni kíváncsiságában, megkérdezte Danit, hova siet oly gyorsan.

— Vízitbe — válaszol röviden Dani s hogy a néni jobban megértse annak jelentőségét, hogy ő már vízitbe is megy, arcára kellő komolyságot öltött és amit a leszakadt mellénygom is bizonyít, mellét a szokottnál erősebben kidomborította.

— No akkor csak siessen a zurfi, mert itt Pe-ten korán kell ám vízitbe menni. Emlékszem, mikor én mentem először a portas urékhoz (tudja zurfi a gróf Sajkássynál!), nem volt több fel négyfél. Ennek pedig már harminc esztendeje! Bizom zurfi, mulik az idő.

Dani ráhagyta, hogy mulik és épp ezen oknál fogva kérte a vén asszonyt, hagyja öltözködni.

A néni még egy párszor bizongatta, hogy biz ő is volt ám valamikor fiatal, de hát az idő eljár s alig veszi észre, hogy idejét már már lelte és meg iratva ifjuságát kicsoszogott.

Dani barátunk hozzálátott a készülődéshez. — Mivel pedig Riza néniék elegans emberek s még hozzá ez az első vízitje életében, tetőtől talpig kifogástalan akart lenni.

Tetőtől talpig — kezdte hát az öltözködést a tetején, vagyis először megfésülködött, aztán pedig felkötötte a bajuszát. Azaz, bocsánat, csak a bajusz-kötőt erősítette az orra alá, mert még bajuszról szó sem lehet. De se baj, ami nincs, az még — nőhet.

Ily öltözködési rendszer mellett aztán természetes, hogy midőn Dani a kivasalt inget magára vette, hajfürtei egészen összebör-

zöldt. S ha ezzel még elképzeljük azt, hogy az Országos Frakk-Kölcsönző Intézet (es. és kir. udvari szállító) pont háromra ígerte a szalonkabátot és azt még félnégyre sem szállította, elképzelhetjük Dani méltó felháborodását. A ruhakefe, néhány szék és egy ócska cilinder is segítettek neki haragudni, mérgükben valamennyien a sarokba vándorolván.

Vegre aztán keserves felóra multán beállított a cég egyik beltágya és hozta a várva-várt szalonkabátot.

— Van szerencsém tudni, kezdé belépőjét a beltágy, hogy ezen szalonkabát kikölcsönzési ára három forint.

A kellemetlen hatást azonban ellensúlyozandó utólag megnagyságos urazta Danit.

— De hisz kettőben alkudtunk meg, nem emlékszik? fakad ki kétségbeesésében Dani.

— Emlékszem kérem, de méltóztassék elhinni, nagyságos uram, ez a szalonkabát elsőrendű kabát, herceg Lohenstein is hordta még egy pár évvel ezelőt. S ha ehhez még hozzá vesszük, hogy a legutolsó divat szerint készült, igazán nem sok érte három forint.

Dani hol fején, hol zsebében kotorászott

Olcsó törlesztéses kölcsönöket

földbirtokokra és házakra eszközöl, ingatlanok vételéhez a szükséges kölcsönöket a leggyorsabban nyújtja

Groszmann és Mandel banküzlete
DEBRECZEN, Hunyady-utca 21. sz. Telefon szám 76.

Wlassics Gyulának ugyanis az az álláspontja, hogy ő csak akkor vállalkozik az átmeneti kabinet alakítására, ha azt a függetlenségi párt és az alkotmánypárt támogatja s ezzel teljesen parlamentaris jellegűt kiad vállalkozásának. — Erről azonban szó sem lehet. Sőt a függetlenségi párton, ahol látják, hogy ez a kísérlet egyenesen arra irányul, hogy időt nyerjenek a hatvanhetes kialakuláshoz, olyan ellenszennvel fogadják ezt a tervet, hogy a Wlassics vállalkozásról már előre kimondják, hogy darabont próbálkozás.

Ilyen körülmények között aztán természetesen, hogy Wlassics végképpen lemond a vállalkozásban való részvételről, bárha ez még forma szerint nem történt meg. Délelőtt Kossuth Ferenc a kereskedelmi miniszteriumban dolgozott s így a Wlassicsal való újabb tárgyalások csak délután fognak megtörténni. Ez a tárgyalás azonban — s ez már a kormánykörök véleménye is — minden valószínűség szerint azzal fog végződni, hogy formászerint is konstatálják a tárgyalások sikeretelenségét.

Politikai körökben beszélnek arról s ezt a kormányhoz igen közel álló körökben is megerősítik, hogy amennyiben a Wekerle-kabinetnek nem sikerül utódot találni s a képviselőház a keddi ülésen elhatározza a bankbizottság jelentésének napirendre tűzését, a harsány kabinet kinevezése haladéktalanul bekövetkezik. Ennek a kormánynak élén a legújabb hírek szerint Hieronymi Károly állana s azzal kezdené meg működését, hogy királyi kéziratral emponná az országgyűlést. Ezt az utóbbi hirt ugyanis megerősíteni látszik az a körülmény, hogy Lukács László ismét Bicsben van s miután Hieronymi a nyáron támogatta Lukács László próbálkozását, most Lukács viszonzásul Hieronymit portálja az udvarnál.

Valasztasi mozgalmak.

Megmozdultak a többi kerületek is.

A függetlenségi párt zászlóbontása sikerének érdekében Bodnár Géza, Csanak József, Davidházy Kalman, dr. Olchviri László, Sesztina Jenő és Somossy László tegnap d. u. 5 órára értekezletet hívtak egybe. A függetlenségi és 48-as párt tagjai igen nagy számmal, mintegy 200-300-an jelentek meg az Angol királynő külön termében, mely — számítva az óriási érdeklődést — ilyen embertömeg befogadására szűknek bizonyult.

s miután a szállító cég küldötte még egyszer megnagyságosurazta, nagynövevényen kiszukolta a horribilis összeget.

Csak mikor már künn volt a beltág az előszobában, fakadt ki könnyen érthető keserűséggel:

— Ha én ezt tudom, órámat legalább 4 forintra esapom be. — Mert tessék, most megint nines pénzem.

Egy gondolat azonban megvigasztalta nevezetesen, hahaha nem adtak volna órájára 4 forintot. Hissz igaz, hármát is alig akart, adni a Kohn bácsi! Regi emmder óra, még a bronz korszakból való, szolt a bicsies alkal-mával.

Nade hát se baj, csak hogy meg van a szalonkabát! most más nines egyéb hahra, mint felhuzni.

Amikor Dani életében először szalonkabátban látta magát a tükröt, valami leihatatlan büszkeség és megelégedés töltötte el. Ő már nem daák, ő már ur! S ha e pillanatban valaki azt merde volna mondani neki: „gólya ur!” menten összeroppantotta volna.

Dani szerencsétlenségében azonban ma-napság már minden ur epőben jár s miután az ő cipője véletlenül, ép most, saros,

Somossy László nyitotta meg az értekezletet, néhány szóval vázolván a helyzetet, amit nagy lelkesedéssel vettek a megjelentek tudomásul. Szávay Gyula, Harsányi József, dr. Ferenczy Gyula és többnny kinyilatkoz-tatták, hogy a Tüdős-zászló diadalra jutására feltétlenül elkövetnek mindent s nagy társadalmi akciót indítanak meg, hogy a hivatalos jelöltet mandátumához segítsék.

Az értekezlet elhatározta, hogy a párt-irodát a Korona szállodában naponként délután 2-8 óráig tartják nyitva.

Az értekezlet este 8 órakor dr. Tüdős János, a függetlenségi és 48-as párt hivatalos jelöltje életével ért véget.

Tekintettel a nagyszámu érdeklődésre és a hatalmas aranyu lelkesedésre, mellyel dr. Tüdős iránt a választó polgárság viseltetik, — dr. Tüdős János megválasztása egészen biztos.

Kormánysegély a hajdumegyei inségesek részére.

28 ezer korona kiosztása.

Debrecen, október 15.

A kormány most ismét megmutatta, mennyire szíven viseli az ország szegényebb népeinek boldogulását. Vármegyénk szegényei részére egy nagyobb összeget utalványozott ki Darányi földművelésügyi miniszter — mintegy 28,000 ezer koronát, melynek igazságos es szükség szerinti kiosztására Wespriem Zoltán értekezletet hívott össze.

Az értekezleten jelen voltak Wespriem Zoltán elnöke alatt: Kovács Gyula alispán, Czeglédy Mihály főügyész, G. Tóth János szoboszlói polgármester, Nádudvar község képviselője Papp Sándor, P. Ladányi Sandor jegyző, Kéy Lajos főbíró és Eotvos Ignac főjegyző, Foldes község részéről Kállay Ignac főjegyző, H.-Szovátrol Nagy Lajos főbíró és Nadhazy Béni jegyző, Kabáról Hegedüs Károly főbíró és Boda Janos jegyző, Tiszacsécséről Szabó Gábor jegyző, Tetélenről Szabó Gyula s. jegyző, Szutor Dániel főbíró.

Az előterjesztések és indokok meghallgatása és megvitatása után a segélyt a következő aranyban osztották ki és pedig: a legnagyobb összeget 6000 koronát Nádudvar kapta, hol a legnagyobb s nvomor, azután következtek 4000 koronával Hajduszoboszló és Püspökladány, 3990 koronával Hajduszovát, 3000 koronával Kaba, 2530 koronával Tiszacsécsé, 2500 koronával Tetélen és végül 1980 koronát kapott Foldes község.

az pedig szalonkabáthoz nem való, kénytelen volt hozzájárulni a cipőtényesítéshez.

Mikor aztán a cipő is fénylett akár a lakk, Dani konstataha, hogy már készen van.

De még egyszer körüljárta a szobát, hogy nem felejtett-e el valamit?

— Az am, a parfüm!

— Most már minden megvan? Kérdezte a parfüm üveg tartalmának kiürítése után önmagától. Megvan, tehát mehetek.

Az előszobában már várta a némi mohó kíváncsisággal.

— Nő, zurfi, nagyon szip, fess! Az én uram is az volt. De nízze, zurfi, tintas a keze!

— Az ám itt tintás, rökényödik Dani. De nem lehet mégsem tintás, hanem kenőcsös. Bemegyek és lemosom. De különben minek, hisz ugyis kesztyűt húzok, válaszol Dani és kifordul az ajtón.

Micsoda érzések fogták el Dani szívet utközben, tanuk hiányában tudni nem lehet, arról azonban bizonyosságot tehet a neni, hogy nédön hazajött, duitt volt ábrázatja, tekintetével majd felnyársalta a vén asszont és fáradtan olt a kanapéra.

— Szörnyűség, fakadt ki Daniból a keserűség, ép ilyenkor ninesennek otthon.

A községek képviselői a pénzt azonnal kézhez kapták s tartoznak annak szétosztásáról 30 nap alatt a főispánnak jelentést tenni. — A miniszter a pénzt a szegény kisgazdáknak vetőmagra utalványozta azon hozzáfűzéssel, hogy a kapott összeget nem tartoznak visszatéríteni az államnak.

Thaly Kálmán hagyományai.

A muzeumi bizottság üléséből.

Debrecen, október 15.

Thaly Kálmán hagyományai nem sokára Debrecenbe kerülnek. A pozsonyi közjegyző helyettese értesítette a városi tanácsot, mint hagyományost, hogy a hagyatéki tárgyatás október 20-án lesz.

Ezen tárgyalásra a közjegyző képviselőtetésre hívta fel a várost.

A felhívás folytán a városi tanács ma délelőtt ülést tartott s kiküldötte a tárgyalásra Oláh Károly tanácsnokot és Zoltai Lajos muzeumórt.

Mint hogy Thaly Kálmán hagyományai-val a muzeum bőven gyarapodni fog s mint hogy a városi legközelebbi közgyűlés elhatározta a Thaly-szoba berendezését, a helyiségről való gondoskodás tárgyában a muzeumi bizottságot Oláh Károly sürgős ülésre hívta össze. A bizottság össze is jött a Csonkai kör helyiségében ma délután.

Az ülés fél öt órakor kezdődött. Megjelentek Oláh Károly elnöke alatt Komlóssy Arthur, dr. Megyery Pál, Löfkovits Arthur, Sesztina Jenő, Roncsik Lajos, dr. Boldizsár Kálmán, Zoltai Lajos és Sárvári Lőrinc bizottsági tagok.

Az ülés megnyitása után Oláh Károly elnök megemlékezett rövid szavakban Thaly Kálmánról és annak érdemeiről. Tájékoztatta a bizottságot arról, hogy milyen hagyományokat rendelt a városi muzeum számára. A végrendeletben ezenkívül benne van az is, hogy egyes kisebb tárgyakat, amelyekhez a család nem ragaszkodik s azokat a muzeum kívánná a maga számára, oda kell adni. — Oláh Károlynak megígérték a temetés után a rokonok, hogy Thaly Kálmán dolgozó szobáját egészben átengedik a városi muzeumnak.

E szerint tetemesen gyarapodni fog a muzeum. Mint hogy pedig a hely most is kevés, gondoskodni kell új helyiségről. Oláh Károly elnök erre vonatkozólag megtette javaslatát.

Kérni fogja a muzeumi bizottság a várost, hogy a belvárosi kapitányságot telepítse ki a szomszédos lakásba s ott helyezze el a Thaly-szobát.

Az előterjesztéshez a bizottsági tagok hozzájárultak s miután a bizottság részéről a hagyatéki tárgyalásra Löfkovits Arthur igazgatót küldöték ki, az ülés fél hat órakor véget ért.

Kereskedelem, ipar.

Az adóreform és a kisiparosság. A pénzügyminiszterium adóosztálya már tavasz óta dolgozik az új adótörvényekhez való végrehajtási utasítások előkészítésén. — Az ipartestületek országos szövetsége felterjesztést intézett a pénzügyminiszteriumhoz, hogy a kereseti adóról és a jövedelmi adóról szóló

Menyasszonyi ékszerek

==== pazar választékban, legolcsóbban ====
Löfkovits Arthur és Társa
üzégnél, DEBRECZEN, Piac-utca 38

törvények végrehajtási utasítását tárgyaló szakértekezletekre a magyar kisiparosság érdekképviselőit is meghívják.

Műtárlat a vármegye-házán.

Képzőművészeti kiállításokban vidéki városoknak ritkán van részük. A festőművészek nem szeretnek kimozdulni a fővárosból, mert tudják, ha a vidék nagy centrumaiban kiállításokat rendeznek, vállalkozásukat nem kíséri megfelelő anyagi siker. Pedig a művészet kenyeret kér. Nem elégszik meg, ha erkölcsi támogatásban van csak része, hanem munkájának gyümölcsét is óhajtja látni. Viszonyaink itt Magyarországon még nincsenek annyira kifejezve művészt és műalkotást illetőleg. Az utóbbiban nálunk mindenki szívesen gyönyörködik, de a művész anyagi pártolására senki sem gondol. Legalább is kevesen. Tagadhatatlan, hogy ma már nálunk is szeretnek képeket vásárolni, de az eredmény elenyészően kevés, ha azt vesszük, hogy a Műcsarnok téli vagy tavaszi tárlatán a fővárosban nyolc-kilencszáz kiállított kép közül rendszerint mintegy száz kép akad vevőre, a többi gazdátlanul marad. Régi panasz ez, melyet az érdekeltek szünetlenül hangoztatnak mindenekelőtt azért, mert a kormány szokásos művásárlása igen szűkre vannak szabva és közelről sem ölelik fel a kínálatot.

Hogy Fekete Miklós, ez a fiatal, igen tehetséges művész, nálunk a vármegye dísztermében kiállítást rendezett, nem méltányolhatjuk eléggé. Először, mert egy fiatal festőgárda legjavát hozta el magával, másodsor, mert városunkat a kiállított képekkel igen jelentős művelészetben részesíti. A kiállítást Linek Lajos pastell képei dominálják. A neves művész portraít tanulmányai egész sorát küldte le hozzánk. Van többek között két kisebb képe, mely finom tónusával és beállításával hat különösen. Ring Jenő hangulatos tájképei Spányik Kornélra emlékeztetnek, egészen az ő módorában dolgozik, de mindenestre egyénitve. A kiállítást rendező Fekete Miklósnak szép vásári jelenései vannak Eresi vidékéről. A képek nem tévesztették el hatásukat, mert hamarosan vevőkre is akadtak. Widolev egy tunisi tanulmányfejével méltó feltűnést kelthet, valamint Gutaházi Gyula falusi tájképeivel arat teljes sikert. Hollóssy nagyon szép sötétlő nőt állított ki. Fejér Sándor pedig egy cigányasszonyról vett kitűnő tanulmányát, Neográdynak két képe van kiállítva, melyek közül a nagyobb tájképe igen jeles művészi alkotás. Azok közül kiket most említettem, még ott látjuk Sütő József állatképeit, valamint Bánsági Vince, Ács Mariska, Németh Bertalan egy-egy szép tehetségre valló alkotását. A vármegye-ház dísztermében mintegy 100 festmény képezi a sikerült tárlat anyagát. A közönség nagyon élénk érdeklődést tanúsít a kiállítás iránt és ez azt bizonyítja, hogy a képzőművészet alkotásaival szeret foglalkozni, melynek bizonyítékát is adta akkor, midőn már az első nap a kiállított művek közül számosat megvásárolt.

Kereskedők és a választás.

Dr. Tüdös János nyilatkozatai.

Debrecen, október 15.

Az itteni kereskedelmi érdekképviselők közül azok legifjabbika, az Omke elnöksége kereste fel ma dr. Tüdös Jánost az első ke-

rület hivatalos jelöltjét; az Omke a közjogi politika félretételével súlyt helyez arra, hogy a jövőben a képviselőházban az eddig sajnósan tapasztalt közönnyel, sőt az utóbbi időben érezhetővé vált kereskedelmi ellenes irányzattal szemben a kari érdekek szóhoz jussanak és érvényesüljenek; ezeket hangsúlyozta a küldöttség vezetője is.

Dr. Tüdös János rövid, tömör nyilatkozatában utalt azokra, amiket programbeszédében is hangsúlyozott, kifejtette, hogy egy ország boldogulását a gazdasági ágak egymást támogató, harmónikus tejesztése által tartja elérhetőnek; súlyosan elítélte tehát minden olyan törekvést, amely ezen összhangot zavarja és egyiknek hátrahozásával indokolatlan előnyöket teremt a másik számára.

Igaz hive a szabad, független fejlődésnek s úgy tartja, hogy a mezőgazdaság és az ipar rá van utalva az egészséges, agilis kereskedelemre. A kereskedelem helyes fejlődésétől, annak megerősödésétől a másik két gazdasági tényezőre is megtermékenyítő hatást vár; elítéli azt a felfogást, amely a kereskedelemnek önző célokat tulajdonít és minden olyan irányzatot, mely a kereskedelmi érdekek ellen tör: köszönettel fogadja az Omke elnökségének megtisztelő bizalmát, mellyel alkalmat adtak számára, hogy ezen általa mindig nagyrabecsült osztályképviselőt előtt részletesen nyilatkozhasson és kéri azt, adják át és biztosítsák kartársait arról, hogy érdekeiket mindig szívén fogja viselni és mint azt eddigi munkásságával is bizonyította, tőle telhetőleg ápolni fogja.

Ezek behatása alatt a küldöttség lelkesen kéri fel kereskedő kartársainkat, hogy *Tüdös János dr.-t, az első kerület hivatalos jelöltjét, kereskedelmi érdekeltségünk igaz, érdemes és régi barátját kartársi odaadásuk teljességével támogassák*, hogy benne osztályérdekeink egy komoly, értékes szószólóját láthassuk az e téren szegény képviselőházban.

Irodalom, művészet.

Távolból.

Irta: *Gulácsy Anna.*

Valamikor . . . régen,
Hogyha fajt a szívem:
Öszetett kezekkel
Kértelek — Istenem:

Hogy e földön többé
Ne engedj érezni —
Szerelmem örökre
Tudjam eltemetni.

Ó, de most áldalak!
Titkon, boldog szívvel:
Hogy megajándokoztál
Dusan, örömmel.

Mi lenne most velem
Hogyha nem szeretnék,
Ha hű szerelemmel
Sohsem emlékeznék.

Mi lenne, ha távol
Senkise szeretne
S kedves üzenetet
Senkise küldene:

Hogyha olykor-olykor
Mundhiába várnék,
Hogyha kedvesemtől
Levelet nem kapnék:

Melyben ezerszer is
Visszahív engemet.
A melyből megérzem,
— Hogy visszavár . . . szeret.

UJDONSÁGOK.

— **Külföldi tudós Debrecenben.** Csöndes családi körben nem a reklámnak, de a megértéshozta barátságának élve időzött itt városunkban 5 napig Metaksa Pavlovics Vazul tanár Suhum Kabeh-ből (Kaukázus) az ottani leánygimnázium derék professzora. Párisba indult az arheológiát tanulmányozni. S itt Debrecenben magyar testvérei között volt alkalma megismerni a mi társadalmi, nemzeti, politikai életünket. Etnológiai, sociológiai feljegyzéseit hazájában az irodalom és katedrája útján hasznukra fogja értékesíteni, mert mindent megmutatunk neki, mindent megmagyaráztunk neki, ami bennünket magyarokat jellegezhethet. Láta a népet a templomban, politikai gyűlésen, színházban s künt az utcai életben s ami a látottakat kiegészíti, azokat mi köztük vele s megértettük egymást nemesak a nyelv, de a szív segítségével is. Budapesten már csak két napot időzhetett s utját onnan egyenesen Párisba veszi. De szilárd lett a meggyőződésünk s élő a tanubizonyosságunk, hogy nem tulbecsülve, nem is kisebbítve, de a helyes ítéletet vitte magával a látottakról és hallottakról. A debreceni esperantisták.

— **Kirándulás a gázgyárba.** A debreceni női kereskedelmi tanfolyam növendékei tegnap délután tanáraik vezetése alatt kirándulást tettek a gázgyárba. A növendékek a gázgyártást tanulmányozták s megtekintették a villamos telep berendezését is. A telepen Loránt József kalauzolta az illusztris társaságot.

— **A rendőrség új egyenruhája.** A rendőrség új egyenruháját ma délelőtt mutatták be a városháza dísztermében. A tanács ne ében Csóka Sámuel tanácsnok vizsgálta át az új ruhákat, melyeknek tartóssága ellen sem mi kifogás nem merült fel. Annál kevesebb gondot fordított az előállító cég a ruhák tetszetős kiállítására. A város szakértőket rendelt be ma délután, hogy a szállított ruhákat felülvizsgálják.

— **Az utszélről.** Lobognak a választási zászlók. Ma már gyárilag készülnek ezek a zászlók. Egyedül a zászlóra nyomtatott név emeli vagy csökkenti az értékét a színes szövetnek.

Hajdanta másként készültek a zászlók

VÉGKIÁRULÁS!

Kontsek Kornél divatruházában DEBRECEN, Kossuth-utoza 1. Házlebontás miatt a raktáron levő női és úri divatolkkok talayomó részét rendkívüli olcsó áron kiárusítom.

Nem gyárilag szabták, varrták a „vicispán jelölt“, vagy a „követjelölt“ urak zászlóit.

Szólvélvélőtől árnyalt öreg kuriák tornácán összeültek a szép fiatal nők. Szerető kézzel szabták, varrták a zászlókat. Minden öltetéshez egy-egy áldást fűztek.

Némelyik zászlónak még a szövete is selyemből volt. Fehér női kezek aranyfonállal himezték ki rája a nevet...

A boldogult Thaly Kálmánnak is volt egy ilyen becses selyem zászlója, amelyre kedves női kezeeskék himezték fel az „Éljen Thaly Kálmán“ nevet... Midőn sok, sok évvel ezelőtt Budapest egyik kerületében oly fényes diadalt aratott az akkor még hollófekete fűrtű, tüzes sötétkékszemű, dali fiatal kuruc követ és — poéta...

Öreg Alföldy Gábor bátyám és kedves barátom, a debreceni függetlenségi- és 48-as pártnak ezen régi hűséges és érdemes tagja beszélte nekem az egyik délelőtt:

— Kedves öcsém, barátom! A Thaly Kálmán ur selyem zászlójáról mondd nekem valamit. A boldogult nekem személyesen kifejezte, hogy *ebből a zászlóból legyen a halotti szemfedője is...*

Ez a gondolat valóban poétikus gondolat. Rávall Thaly Kálmánnak a mély érzésére. Azonban idegenben történt hirtelen elhalálása miatt nem teljesülhetett kívánsága. A drága, kedves női kezek által himezett zászlóból nem lett halotti szemfedő, csupán — a temetési napon — koporsóját borították le vele...

A debreceni függetlenségi párt intéző bizottságának határozata szerint a városi muzeumban helyezik el Thaly Kálmán selyem zászlóját, amelynek drága szövetebe aranyfonállal himezték bele szeretetüket, meleg érzéseiket a hazafias fővárosi nők.

— **A Szent-Anna-utcai betörők.** A Szent-Anna-utcai betörők ma már mindketten a rendőrség fogházának lakói. Lénárt János borbélyegédet a rendőrség még tegnap délelőtt letartóztatta, Markovics Jenő büntetését csak este 8 órakor sikerült elfogni. Markovics tegnap este a pénzért akart hazáig menni, a mikor a rája varakozó rendőr letartóztatta és bekísérte a rendőrségre, ahol eleinte indignálódva fogadta a letartóztatást, nemsokára azonban töredelmesen bevallotta bűnét. A Markovicsra eső pénzüsszeg az udvar hátsó részében, a kerítés fövében volt elrejtve, ahol az elrejtett pénz hiány nélkül megkerült. Mile Pál tb. kapitány a mai napon hallgatta ki a betörőket. Lénárt a vallatás folyamán beismerte, hogy a Milotai Béla Szent-Anna-utcai kereskedőnél elkövetett betörésnek is ő a tettese. Az előzetes letartóztatásba helyeztet Nyeke Mária a rendőrség ma szabadon bocsájtotta. A betörőket holnap kísérik át az ügyészség fogházába.

— **Esküvő.** Bethlenfalvi Bethlenfalvy Imre m. kir. kassai 9-ik honvéd gyalogezred századosa holnap délelőtt vezeti oltárhoz Takács Ferenc helyi ügyvéd kedves és gyönyörű hágyáról közkedvelt leányát Gabriellát.

Az esküvő után a fiatal pár Schweicba utazik nászutra.

— **Bokányi Dezső Debrecenben.** A nagy szocialista szónok vasárnap Debrecenbe érkezik és egy népgyűlés keretében beszédet tart.

— **Bezárt iskola.** Kovács József polgármester a csapókereti fiú- és leányiskolákat járványos betegség miatt három hétre bezáratta.

— **A Stenczinger-ház ügye.** Dr. Magoss György főügyész jelentést tett a tanácsnok, hogy a Stenczinger örökösök aláírták a szerződést. A 205,000 korona vételárat a jövő hó elején fizeti ki a város, amikor az átírás után tulajdonába megy át Debrecennek ezen egyik legrégebbi s a régen épülő Piac-utcát elcsufító ház.

— **Uj magyar báró.** A király dr. Müller Kálmán min. tan., egyetemi tanár, a most megtartott orvosi kongresszus elnökének és törvényes utódainak kiváló szolgálatai elismerésül a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozta.

— **A hivatalos lapból.** A pénzügyminiszter Molnár Mihály debreceni pénzügyi irodavezetőt a IX. fizetési osztályba kinevezte.

— **Kutasi Ágoston felszállása.** Párisból táviratozzak, hogy Kutasi Ágoston a jelles magyar aviatikus tegnap saját szerkezetű aeroplónjával felszállt, de gépével együtt lezuhant, azonban szerencsére csak kisebb sérüléseket szenvedett. Kutasi vasárnapra Budapestre érkezik és a felszállást megkísérli.

— **Öngyilkos diák.** Nagyvártai tudósítónk jelenti: Tegnap reggel 8 órakor jelentették a rendőrségen, hogy a Bánya-sor 25. számú háznál öngyilkosság történt. A kivonult rendőrsztrviselő és városi t. orvos megállapított k, hogy az öngyilkos Izsák Albert nagyváradi születésű 18 éves polgári iskolai tanuló, aki körülbelül 6 óra tájban lövette magát szíven, mely lövés rögtöni halálát okozta. Az öngyilkosság okául hozzátartozói azt adják elő, hogy Izsák Albert a reáliskola egyik osztályát ismőlti s bukása feletti elkeseredés folytán oltotta ki életét.

— **Közlemények a munkáskertek köréből.** Az első gazdasági év sikeres befejezése után a kiskertek célszerűbb beosztásáról történt gondoskodás. A Petőfi telepre 100 kert, mely már kerítéssel is elvan látva, az 1910-ik évre a bérletek a Stern kefégyár városi raktárában kiválthatók. A régi bérletknek jogai e hó végéig még fentartatnak. A munkások oktatására berendezendő mintakertészet vezetésére Arpad telepen Kovács Ferenc kertészt szerződtették.

— **Rendőri hírek.** Tóth Jenő panaszt tett a rendőrségen, hogy ittás állapotban kabátját és kalapját ismeretlen tettes ellopja. A rendőrség nyomoz. — Balogh Gyula Szécheányi-utca 52. szám alatti lakos 2 darab gyűrűről szóló zálogedulát adott át biztosítéskul Hadházi Sándornak, aki azokat eladta. A rendőrség megindította az eljárást. — Heller Karolyné feljelentést tett a rendőrség bünyügyi osztályán, hogy e hó 14-én a piacon Schvarev Miksa ügynök a botját szét-torte rajta. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **A nap halottai.** Az anyakönyvi hivatalban ma a következő halálesetet jelentették be: Vitányi Balint ref. 23 hónapos, Dobszai Jánosné ref. 39 éves, Kovács Károly ref. 16 éves, Basthy Maria r. kath. 6 éves.

— **Hegedülni tanit kotta szerint** olcsón Mezer János karmester. Lakik Késes-utca 90. szám alatt.

— **Lapunk minden előfizetője ingyen kapja az országos hírű, pontos címtarral ellátott Debreceni Képes Kalendariumot.** Előfizetési díj egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona, félévre 6 korona.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— **Szüreti és szoba tűzijátékok, rakéták, bekák, bombák és görögtűzek** legolcsóbban Mentze Henrik aruházában kapható.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

Elfogott cigánybanda.

A tatarosi cigányok kincstára.

Debrecen, október 15.

Biharmegye egy bizonyos részében a nyár közepe felé egymást érték a legkülönbözőbb betörések, lopások. Hol egy parasztesalád ágyas fiókja, hol a szatósüzet polcai ürültek hirtelen meg. A csendőrség hiába igyekezett rájönni a megye különböző részeiben hirtelen felbukkanó rablás tettesreire, nem sikerült.

Három héttel ezelőtt azonban egy véletlen folytán az egész banda kézre került.

Kistótfalu község végén, mint majdnem mindenütt, volt cigányrész. Látszólag csendesen vályogot vetve élt ott már évek óta a cigánytabor. Ezelőtt három héttel egy csendőrsztrjárőr észrevette, hogy az egyik putriba kecskét nyuznak. Tudvalevő dolog, hogy a cigány, mint háziállatot, kecskét nem tart, legfeljebb ha lopás útján jut hozzá. A kecske tényleg lopott volt. Az egyik csendőr véletlenül a lábával szétrugott egy ruhacsomót. A ruhák alól a legkülönbözőbb holmik kerültek elő. Paplan, ágynemű, élelmiszerek, fűszer.

A vizsgálat azonnal megindult. A különféle putrikból garmadával kerültek elő a lopott dolgok. Három héten keresztül felkutaták az egész környéket. Patak medrekéből, árkokból, kukoricásból, lassanként mintegy 8—10,000 korona értékű áru, ruhanemű, ékszer került elő. A borziki, tatarosi, kovácsii, margittai, székelyhidi, mieskei, szalárdi s más, összesen harminchétf betörés bünyjeli voltak ezek. Székelyhiden Berger József kereskedőt háromezer korona erejéig rabolták meg.

A kisebb lopásoknak, betöréseknek természetesen se szeri, se száma.

Eddig, a háromheti nyomozás eredményeképpen tíz embert hoztak be az ügyészségre, köztük a banda fejeit Lakatos Petit, Lakatos Józsefet és Balogh Ádámot is.

A nyomozást még tovább folytatják.

SZINHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyószám 16. C) bérlet 5. szám.

Ujdonság! Itt másodszer! Ujdonság!

Kétszer kettő — öt.

Szatira 4 felvonásban. Irta Wied Gusztáv. Fordította Janovits Pál.

Főbb szereplők:

Kemény Lajos	Árkosi Vilmos
Martonfy R.	Szilágyi Berta
Göngyi Izsó	Lugosi Béla
Bátori Mária	Kardos Géza
Gerő Ida	Hahnel Aranka
Püspöki Róza	Oláh Géza
Győre Alajos	Nádor Zsiga

Holnap, vasárnap, október 15-ikén

A kedélyes paraszt.

Operett.

Czipők!

legolcsóbban a Központi Czipő és Kalap
áruházban, Dreher mellett.

Heti műsor: Vasárnap délután: „Kedélyes paraszt“, este „Árendás zsidó“, népszinmű.

2x2=5.

Szatira 4 felvonásban. Irta: Wied Gusztáv.
Fordította: Janovics Pál.

Először adták a debreceni színpadon 1909 október 15-én.

Nem csodálom, hogy Berlinben egymás után 200-szor került színre. Egyike a legkitűnőbb dolgoknak, melyeket csak láttam. Természetes, nem a mi világunkba való. A darab egész levegője, minden alakja tipikusan északi, bár van néhány figurája, mely előttünk sem ismeretlen. Hogy a közönségnek a negyedik felvonás közepéig kellett várni, hogy ezt a szatirát megértse, — azt a szerző rovasára kell írunk, aki nem dolgozik, minden fölényes tehetsége dacára, elég világos eszközökkel. És ez azon mulik, hogy a darab főalakját bizonyos homályban hagyja, értem alatta, hogy nem írja körül, tulajdonképpen mi fán termett legény légyen. Mert azzal, hogy Abel Pálról azt mondja, hogy író, még pedig egészen erkölestelen fajtájú dolgokat firkantó író, kit homosexuális alkotásiért egy hónapi hüvőse is tesznek, még nem mondott sokat. Az alakot nem rajzolta meg részletes gondnal, teljesen világosan — és ez a baj. Legalább én úgy voltam vele, hogy az egész előadás folyamán ez egyetlen alak igen bizonytalanul megrajzolt voltának tulajdonítottam azt, hogy csak a végén pattant ki, igen hosszas várakozás után a darab célzata, amiért valójában íródott. A már említett Abel Pál író és tanár szerény otthonában reggelizik a feleségével. A házastársak nem értik meg egymást, folyton civódnak egészen aprólékos dolgok felett, egyenesen azért, mert ellenlétes természetűek. A férj, egy minden ízében modern egyéniség, a feleség — nagymosással bajlódik a házkörül. A férj valami szenzációs munkát írt. Hogy mit, nem jövünk nyomára, csak ferde nézeteiről tudjuk meg, hogy nem valami épületes dolgot. A nagy irodalmi siker hozza magával, hogy Konikék ellátogatnak Abel Pálékhoz. Gratulálni jöttek. Majd megérkezik Abel Pál sógora is, Frida, aki imádott sógorának előbb ellopott ezüst kanalaikat hozza vissza észrevétlenül. Azaz, hogy rajta csipik és amikor már a szülők is megjelentek a hely színén, a derűs családi jelenetet megzavarja annak az iskolának az igazgatója, melyben Pál tanít és kijelenti, hogy az uracsot bizony erkölestelen irányu könyvéért kénytelen felfüggeszteni állásától. Abelék most már elvesztették a megélhetés biztos talaját és ennek ürügye alatt Abelék szülei haza viszik. — A második felvonásban a férj legény lakásán vagyunk, a hol ujjabb csinytevését tudjuk meg Fridának, aki a rendőrség ügédéz. Frida felesalja Othellát, ennek régi kedvesét, Abelhez, hogy felesége helyett kárpótolja Abel a második felvonásban megtudja, hogy a könyvéért egy hónapi fogházra ítélték és hogy az ítéletnek eleget tegyen mindjárt buesut is mond — a szeretőjének. A harmadik felvonás a börtön, a negyedik újra Abel legény lakása, a darab pointje, melyre oly sokáig vártunk. Tulajdonképpen úgy vagyunk ezzel a pointtel, hogy csak a milieun rajzból tudjuk meg az értelmét. Valamint az egész darab lényegét is a rajzból érezzük csak ki. Hogy a szatirának, mert a szerző ennek nevezi darabját, igen élére állított alakjai és helyzetei vannak, bizonyos, a második felvonásban például annyira ki van élezve minden, hogy leírásába itt a papíron nem bocsátkozhatom. A dolog ultra modern. Mert csak emlékezzünk a többek között a kamarásnéra, a ki férfiakra vadászik és a ki az áldozatait jól meg is fizeti. Merész dolgok a színpadon, ép annyira, mint az oly jelenetek, mint a milyenekben a második végén volt részünk. De hagyjuk. Nem szükséges itt az ilyes mivel bővebben foglalkozni. Elég ha azt mondom, hogy kétszerkettő öt kitűnő darab mint szatira és ki ahogy akarja így vegye be. Természetes a szereplő művészek sem tudták mindig a darab tónusát eltalálni, főleg nem tudták magukat tökéletesen beleélni annak levegőjébe. Ha azt mondom, hogy az összes

előadók közül talán Gyöngyi Izsó állt legközelebb a szerző intencióihoz úgy azt, hiszem mindenki, aki ma este a színházban volt, velem együtt ért. Tulzás nélkül grandiózus vonást adott Konik alakjának és a karrikaturistát pompás lendülettel állította elének. — Utána mindjárt Kardos Géza jött helyes felfogás dolgában, aki Fridáskából megmégf lelő kópiát csinált osztatlan elismeréssel. Arkossy Vilmos az após lényegtelen szerepében nem mutathatta eléggé, mint gondolja ezt a darabot míg Hahnel Aranka az ő finom egyéniségével nem győzte, hogy elég ríktó színt adjon az Othella frivol alakjának. A főszerepet Mártonffy játszotta: Abel Pált. Azt hiszem, rajta mult, hogy a feltétlen siker távol maradt, mert az alak ábrázolásától fiatalosága miatt még távol áll. — Pedig ez nagyszerű feladat lett volna kérem. A darabnak sok szereplője van, mindegyik jellemző vonással és minden jellemző vonás elmaradt. Azt hiszem, oka ennek az, hogy a szereplő művészek nem foglalkozhattak eléggé feladatukkal, nem mélyedhettek bele a darab lényegébe és ez mindenestre kár akkor, mikor ennyi friss erővel valami sokkal jobbat lehetett volna produkálni.

Jó Fülöp.

* **Haramiak.** Schiller classicus drámája kerül színre jövő héten. Az előadás előtt Füredi F. Gusztáv író tart értekezést Schillerrel és darabjáról. — Az előadás dr. Hevesi Sándor új fordításában kerül színre. Ez előadásban az egész férfi személyzet van foglaltatva.

* **Mulató istenek.** Lehár szép zenéjü operettjéből naponta folynak a próbák a színpadon. Ez előadásban Zilahyné S. Vilma, Szilassy Etel, Torma, Horváth, Ligeti, Nádor és Gyöngyi Izsó vannak nagyobb szerepben foglalkoztatva.

* **Fourchamboult család.** Augier nálunk még nem adatott színműve lesz a legközelebbi reprise a színtársulatnak. — Ez előadásban Zilahi Gyula lép fel nagyobb szerepben ismét.

* **Gyöngyi Jolán beteg.** Gyöngyi Jolán, színtársulatunk kedvelt tagja influenzában szenved. Kezelelőorvosa tanácsára kénytelen az ágyat pár napig őrizni.

* **Az elvált asszony** zenéje zongorára kapható Csáthy Ferenc könyvkereskedésében (Egyház-tér 2. sz.)

TÁVIRATOK.

Wekerle és Zichy Bécsben.

Budapest, október 15. Wekerle Sándor ma délután Bécsbe utazott. Holnap kihallgatáson fogadja a király. Zichy Aladár gróf ma volt a királynál kihallgatáson. Wekerle a helyzetről és a tárgyalások eredményéről tesz jelentést.

Wlassics vállalkozása nem sikerült.

Budapest, október 15. Wlassics Gyulának a kormány tagjaival való tárgyalása eredménytelen maradt. A tárgyalások még tegnap megszűntek s azóta ujjabbak nem voltak. Az eredmény a függetlenségi pártellenállásán tört meg, mert a kormány függetlenségi párti tagjai semmiképpen sem járultak ahhoz, hogy a képviselőház megadja az indemnitást. Wlassics visszatérése a helyzet rosszabbodását jelenti.

Szapáry László gróf szereplése.

Bécs, október 15. Politikai körökben emlegetik, hogy Szapáry László gróf van előtérben. Esetleg ő lenne az új homo regius. Szapáry fellépése a helyzet rosszabbodását jelenti. Arról is beszélnek politikai körökben, hogy a király katonai kormányt fog kinevezni.

Merénylet készült a cár ellen.

Szentpétervár, október 15. Szi-tok gyáros palotájában egy bombát találtak. Kiderült, hogy a cár élete ellen terveztek merényletet. — A rendőrség a vizsgálatot megindította.

Mikszáth Kálmán jubileuma.

Szeged, október 15. A szegedi Dugonics Társaság elhatározta, hogy Mikszáth Kálmán jubileuma alkalmával ünnepélyt rendez s megkeresi Szeged sz. kir. város törvényhatóságát, hogy egyik utcáját, Mikszáth Kálmán nevére nevezzék el.

Cook dr. leleplezése.

New-York, október 15. Baille vezető, aki Cook dr.-t az alaskai Mount Mac Kinley megmászásánál az 1906. évben kísérte, írásban kijelentette és esküvel megerősítette, hogy a Cook által akkoriban elért legmagasabb pont még legalább 14 mértföldnyire volt a csucstól. Cook általában csak 10,000 lábnyi magasságig jutott el. Baille azt állítja továbbá, Cook rávette őt, hogy az expedicióról szóló napló egy részletét átalakítsa oly módon, hogy össze legyen egyeztethető Cook azon állításával, amely szerint a hegy orrát sikerült elérnie. A fényképfelvételek, amely Cook „A Mout Mac Kinley hegység” cím könyvében közölve vannak, 7000 láb magasságban vették fel. Egyéb illusztrációk és események, melyekről Cook szól, szintén nem felelnek meg a tényeknek. Miller, Cook fényképésze szintén eskü alatt igazolta ezeket a kijelentéseket.

Szell Kálmán állapota.

Budapest, október 15. Szell Kálmán állapota az új folyamán annyira javult, hogy orvosai kijelentése szerint rövid időn belül teljesen meggyógyul.

Bleriot Budapesten.

Budapest, október 15. Bleriot léghajós holnap érkezik Budapestre és a Bristol szállóba száll. Még a holnapi nap folyamán megtartja felolvasását a Vigadóban.

Egy orvos zaklatása.

Budapest, október 15. Dr. Wettenstein József a comain tüdővész elleni szer feltalálóját, akinek Budapesten szanatóriuma van, ismeretlen okokból igen sok zaklatásnak van kitéve a hatóság részéről. Tegnap a rendőrség egy tiszt orvossal megjelent a szanatóriumban s az orvos összes szereit elkobozta. A hatóság eljárása a közönség körében nagy felháborodást keltett.

Tüntetések Ferrer kivégzése miatt

Budapest, október 15. Európa minden részéből hozza a táviró, — hogy Ferrer kivégzése miatt óriási tüntetések vannak. Több helyen kitört az általános sztrájk. Fiumében és Budapesten is voltak nagyobb tüntetések, de a rendőrségnek beavatkozásra nem volt oka.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A vendéglő szarkája. Gorzsás Flóra folyó év nyarán, mint cseléd szolgált Márkus Jenő vendéglőjében. — A cselédeány gazdájától több ezüst evőeszközt és ruhaneműt lopott el, melyet lakásán meg is találtak. A törvényszék a vádlottat tettének beismerése után 4 havi fogházra ítélte. — Az ítélet jogerős.

§ Felbontott postacsomagok. A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa Hoffmann József törvényszéki bíró elnöklete alatt tegnap tárgyalta Deák Miklós 25 éves hajdunánási kocsis ügyét, aki lopás vétsége miatt állott tegnap a törvényszék előtt. — Deák Miklós Berencsy Gyula postamesternél szolgált az volt a teendője, hogy a vasuton érkező postacsomagokat átvegye és beszéltesse. A vádlott a csomagok közül egyet-kettőt felbontott és belőlük 4 darab szalmakalapot és 15 darab női kendőt vett ki. A törvényszék a vádlottat, miután tettét beismerte, öt havi fogházra ítélte. — A vádlott felebbezett.

§ Megrágalmazott járásbírák. Dr. Kaál Elek ny. kir. albiró, rakói ügyvéd Janesó Gyula és Aczél Gyula rakói kir. járásbírákat részrehajlással vádolta, sőt hírlapban is többször megrágalmazta. Az igazságügyi miniszter nevezett járásbírák részére engedélyezett felhatalmazás folytán a debreceni kir. törvényszék esküdtbírósa nyomtatvány útján elkövetett nyilvános rágalmazás miatt dr. Kaált el is ítélte 4 havi fogházra, 200 korona pénzbüntetésre, a költségek viselésére és az ítéletnek egy lapban való közzétételére. A kir. kuria szerdán foglalkozott a bejelentett semmiségi panaszokkal, hosszabb tárgyalás után azonban azokat elutasította. E szerint a nagy port felvert rágalmazási ügy jogerős ítélettel befejezést nyert.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, október 15.

Buzakinálatmérsékelt, vételkedv mérsékelt. Kedvező irányzat mellett 22,000 métermázsa került forgalomba tartott áron. Egyéb gabonanemek tartottak Idő: derült.

Buza októberre	14:59—60
Buza áprilisra	14:40—41
Rozs októberre	9:90—91
Zab októberre	10:28—29
Rozs áprilisra	7:65—66
Zab áprilisra	7:71—72
Tengeri szeptemberre	6:94—95
Tengeri májusra	0:00—00
Repece augusztusra	00:00—00

A debreceni ingatlanok forgalma.

Kiss András és neje Nagy Zsuzsánna veszik a debreceni 1823. sz. tjkjvben foglalt 9 hold 900 négyszögöl ondódi földet dr. Magoss Györgytől 10,000 koronáért.

Imre Tamásné veszi a debreceni 7828 sztkjvben foglalt 300 négyszögöl Tócskerti szőlőt Barha Juliánna Nagy Sándorné és társaitól 2800 koronáért.

Emerich Arnold veszi a debreceni 8736. sz. tjkvben foglalt 300 négyszögöl ujosztású földet Balog Dávidtól 3000 koronáért.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

Szerkesztői üzenetek.

G—ka. Már az utolsó is leköszöltük. Több folytatások már nem következnek? Nem nyílnak már a virágok?

V. I. Kolozsvár. Az értekezést megkaptuk. Köszönjük. Ismertetni fogjuk.

H. B. Pusztafolyás. Sajtóhibával jelent meg a szerkesztői üzenet; mert ugyanarról a kérdezett M. P.-ről van szó. Ugyanegy a kérdezettel.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek. kitűnő állapotban, jóállással adatkak el.

„MERCUR“

összes rendszerű irógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írást és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségek-nél a legkitűnőbb háziszer a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECZEN.

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barchetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhádszek

Francia P. D. jegyű fűzők

Arctályol, divatóvek, gyöngy- és bőr díszítések,

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátályok

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Alapított 1842. évben.

Legújabb

női ruhaszövet

Bársony és selymek,
Mosó velezek
dus választékban raktárra
érkeztek.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN,
Kistemplombazár.

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszköz

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

Pontos kiszolgálás.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy újabban bevezettük

a teasütemény gyártását is,

s ezen gyártmányaink izléses csomagolásban, a legfinomabb minőségben s igen előnyös árak mellett kaphatók városi csukorka üzleteinkben

FŐTÉR, TISZA-PALOTA.

Első Debreczeni Gőzcsukorka-gyár R.-t.

Csokolád desszertek.

MEGLEPŐ SZINTE CSODALATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vese, hólyag és belbántalmaknál oalamint asthma, bronchiale, köszvény és huygasavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:
KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Legbiztosabb szépitőszerszám

FÁY-fele ARC-CREM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer széplő, májfoltok, pattanások és az arc bőr tisztátalanságai ellen.

Egy tégly ára egy korona.

Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerész

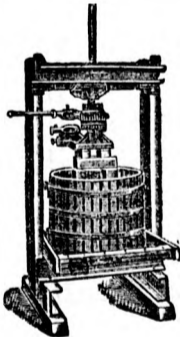
Debreczen, Kossuth-utca 8., a színház mellett. * Telefon sz. 469. „ARANYEGYSZARVU” gyógyszerész.

Villamos világitást

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, malmok, gyá ak, kastélyok saját üzemű berendezéseket, dynamo-motor szellőztető, telefon, szobacsengő berendezéseket helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel szavatosság mellett

Fazekas Imre

készít DEBRECZEN, Plac-u. 77. Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolf-ram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

URSUSa legtökéletesebb rendszerű **BORSAJTÓ**

a 3-ik erőátvitellel felül-mulja minden más szerkezetű sajtó nyomóképességét, ACZEL csavar és keretszerkezettel, a must vasrészekkel nem érintkezik, miáltal a bor megfeketedését kizárja, a törköly egydarabban kivethető.

Képes árlap pinczefelszerelési cikkekéről és borsajtókról ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula Debreczen.

Telefon 701.

Mindennemű felsőruhák festését, tisztítását, gallérok, kézelek mosás, vasalását a legszebben eszközöl

DEBRECZENBEN,
Arany János-utca 10. szám**Koncz József**

gőzerőre egész újonnan berendezett kelmefelő és vegyszeti ruhatisztító intézete

Fiók fizl tek:
Batthyány-utca 2., Vár-utca 3. sz.
a Zenede kisépülete udvarában.

Telefon 701.

6782.

1909.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. évi szeptember hó 18-án kelt 11,864. sz. rendelete alapján a debreczen—egri th. közut 25.200—58.830 km. szakaszának kiépítése alkalmával szükséges következő munkák biztosítása végett, u. m.:

- 81,720,0 m² utszekerény kiemelés és utalap kőrakás;
- 830,0 m² feljárók burkolása;
- 480,0 m² cyklops burkolat létesítése;
- 3375 drb vasúti kocsis leterhelése;
- 21,593,86 m³ kőanyagának helyszínére fuvarozása;
- 1140 drb tölgy kerékvető szállítására. Ezen a folyó évi november hó 6-án, délelőtt 10 órakor hivatalos helyiségben zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a fentemlített hivatalhoz címezve, legkésőbb a tárgyalás napjának délelőtt 10 órájáig nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint a távirati vagy utóajánlatok figyelembe nem vehetők.

Az ajánlatok öt pecséttel ellátott zárt borítékban adandók be. A címzés felett világosan kiirandó az utvonal és a munka neve, amelyre az ajánlat vonatkozik.

A benyújtott ajánlat vissza nem vonható. Az ajánlattevő a beadás napjától számított 8 hétig kötelezettségben marad.

Ajánlatok egyes munkanemekre is tehetők, de egyes kilométer szakaszokra tett ajánlatok figyelembe nem vehetők.

Ugy az ajánlat, mint ennek mellékletei szabályszerűen bélyegzendők és aláírattevő által sajátkezűleg aláírandók.

Ajánlattevők tartoznak az általuk megajánlott vállalati összeg 5%-át kitevő bánatpénznek az állampénztárba vagy egyik kir. adóhivatalba befizetését igazoló nyugtát az ajánlathoz csatolni. Készpénz vagy értékpapír bánatpénzül az ajánlathoz nem csatolható.

Az el nem fogadott ajánlatok mellé csatolt bánatpénz csak akkor fog visszaadni, midőn az árlejtés eredménye felett döntés történik.

Az ajánlattevők kötelezettsége a benyújtáskor veszi kezdetét, míg a vármegye kötelezettsége csak az ajánlat elfogadása esetén áll be.

A munka szerződése, a kiírási tervezet, az általános és részletes határozatok, valamint az ajánlati minta a debreczeni kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekinthező, illetve megszerezhető.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra tekintet nélkül, szabadon választhasson.

Ajánlattevésre csak a kiadott és vállalkozók által beszerzendő nyomtatványok használhatók, amelyekbe az egyes munkákra ajánlott egységárak számjegyekkel beirandók, az egész munkanemekre ezek alapján kiszámítandó ajánlati összeg pedig úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiirandó.

Az ugynevezett átalányösszegű ajánlatok, valamint az olyan ajánlatok is, melyek a kiírási műveleteknek meg nem felelően kiállítva nyujtattak be, egyáltalán tárgyalatni nem fognak.

Kelt Debreczenben, 1909. évi október hó 13.

Kovács Gyula,
alispán.**Inga órák**

a legszebb kivitelben s a legjobbszerkezettel egyszerű és kettőzött harangütéssel, ugyszintén legjobb

Zseb-, ébresztő- s fali órákat is
1 évi jótállással**Blattner Béla**

órás üzletében Debreczen, Kossuth-u. 4. sz. alatt lehet a legolcsóbban beszerezni. Ugyanott órajavítások is, jól javítva, 1 évi jótállás mellett.

Ma már köztudat, hogy vízvezeték és a fürdő berendezés nemcsak kényelmet ad, hanem elsőrendű egészségügyi követelmény. Céljainak azonban, csak akkor felel meg, ha az minden tekintetben kifogástalanul működik.

Ha már vízvezeték, legyen jó vízvezeték!

Jól és olcsón jótállás mellett

Máthéi János

vállalata készíti Debreczen

Műhely és iroda: Darabos-utca 54. szám.

Üzlet és raktárhelyiség Egyház tér 5.

Nagytemplom mellett.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

Ha állást keres — ott talál.

Ha lakást keres — ott talál.

Ha alkalmazást keres — ott talál.

Ha társat keres — ott talál.

Ha oktatást keres — ott talál.

Ha butort keres — ott talál.

Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „D.V.”, „Szinházati”, „Pipacs”, „K. Z.”, „Fehérszegfü” jeligére.

Melyik fiatal vagy nős ember lenne hajlandó, egy középkori nővel, megismerkedni és tíz koronával kisegíteni, az írjon Fehérszegfü jeligére, a kiadóba.

Ajánlat.

Pörkölt kávé különlegességek villanyüzemi kávé pörkölte a kirakatban, Félégyházi Jánosnál Piac- és Miklós-utca sarok.

A boldogfalval körben 6168 □-öles szálló és gyümölcsös eladó, 2 épülettel, házhelyeknek is igen alkalmas, a nagy állomás közelsége miatt. Cim a kiadóhivatalban.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Nagy Hatvan-utca 42. sz. alatt szép két szobás ndvari lakás november 1-re kiadó.

Hollandi gyomorseppok kaphatók Mihálovits Jenő gyógyszerárban.

Uri házhoz nevelőnek ajánlkozik collegiumban érettségizett, francziául is tanító I. éves joghallgató. Ajánlatokat „Nevelő” címre kérek a kiadóba.

Eladó ház Hajdusámsomban. A község legélénkebb helyén, szép nagy üzlethelyiséggel, 2 nagy kirakatablakkal, redőnyzárakkal, 3 kisebb szoba és egy nagy terem, a piac-tér mellett, üzlethelyiségnek igen alkalmas, eladó. Felvilágosítás a hajdusámsoni Olvasóegylet elnökségénél nyerhető.

Műhelynek világos pince kiadó. Értekezhetni István-gözmalmi portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Házvezetőnőnek ajánlkozik intelligens, fiatal özvegy nő; elősmeét jó gazdasszony. Cim a kiadóban.

Kereslet.

Izraelita osaládnál egy fiatal ellátást keres. Cim a kiadóban.

Teljes üzleti bolt berendezést és portálót keres Csillag Arthur Hegedűs és Sándor cégégnél, Kossuth-utca 11.

Jó írással és jó beszélőképességgel bíró intelligens urak 3-10 korona napi díjazás mellett felvétetnek. — Ajánlatok „Állandó” jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Eladás.

Egy latin magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cim a kiadóban.

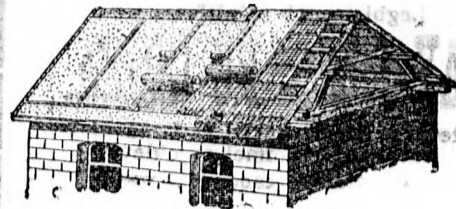
Egy jókarban levő írőpép eladó. Bővebet Radó Piac-utca 30.

50 hektoliter érmelléki must eladó. Cim a kiadóban.

Bihar-Diószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Simonffy-utca 13. számú ház eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Csillag Miksa József kir. herceg-utca 53.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

Biehn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák

Takarék tüzhelyek

Francia konyhák

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

Rendkívül

olcsó árakon

vásárolhat most mindenki!

Őszi és téli Ruha és Kosztümszövetek

Tiszta gyapju seviotot ruhákra és aljakra . . . . . Frt 1.05

Sima kosztium seviotot kabátos ruhákra . . . . . Frt 1.25

Sima divatszövetet minden divat színben . . . . . Frt 1.08

Angol divatszövetek különösen aljakra . . . . . Frt —.58

Angol kosztümszövetek kabátos ruhákra . . . . . Frt —.78

Utólérhetetlen nagy választék!

Kitünő jó minőségek!

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyeg áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Kizárólag magyar gyártmány!

Kiváló olcsó és elismert jó

K 7.—

Férfi füzös cipő feljebb

K 6.—

Női füzös cipő

feljebb.

K 3.60

Gyermek- és leánycipő feljebb

Különlegesség „GOODYEAR WELT” árúban. A jelenkor elismert legjobb minősége.

„TURUL” cipőgyár részvénytárs. Temesvár.

Főraktár: Debreczen, Piac-utca 52.

Kizárólag magyar gyártmány!